

Sygnatura akt I C 260/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Marek Dziwiński

Protokolant: Magdalena Mastej

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 2 grudnia 2020 r. w Kamiennej Górze

sprawy z powództwa R. J.

przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

I zasądza od strony pozwanej (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda R. J. kwotę 801,48 zł (słownie złotych: osiemset jeden i 48/100) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23.03.2020 r. do dnia zapłaty;

II dalej idące powództwo oddala;

III zasądza od strony pozwanej (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda R. J. kwotę 387,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 270,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt I C 260/20

UZASADNIENIE

Powód R. J. wniósł pozew przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 801,48 zł wraz z odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 29 lipca 2015 r. do dnia zapłaty. Wniósł również o zasądzenie od strony pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 31.07.2012 r. zawarł ze stroną pozwaną umowę o kredyt gotówkowy nr (...), której całkowity koszt wyniósł 32 000,00 zł do dnia 15.07.2018 r. W związku z udostępnieniem i obsługą kredyty pobrana została przez stronę pozwaną prowizja w kwocie 1.600,00 zł. R. J. dokonał wcześniejszej całkowitej spłaty kredytu w dniu 14.07.2015 r. tj. po upływie 35,93 miesięcy trwania umowy, zamiast w 72 miesiącach. Jego zdaniem proporcjonalny okres o jaki został skrócony termin spłaty kredytu, w związku z wcześniejszą spłatą wyniósł 50,1 %. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. nie dokonał do dnia wniesienia pozwu rozliczenia nadpłaconej prowizji, do czego został wezwany pismem z dnia 18.02.2019 r.

W odpowiedzi na pozew (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Podniósł również zarzut przedawnienia roszczeń powoda. Zaprzeczył wszelkim twierdzeniom i okolicznościom wskazanym przez powoda, za wyjątkiem tych wyraźnie przyznanych w niniejszym piśmie, w szczególności, że jest zobowiązany do zwrotu na rzecz powoda jakichkolwiek kwot –w szczególności opłat i prowizji. Strona pozwana stoi na stanowisku, że żądanie powoda jest bezpodstawne, nie jest on uprawniony do żądania częściowego zwrotu prowizji i innych opłat z tytułu udzielenia przedmiotowego kredytu, ponieważ te koszty nie są kosztami, które dotyczą okresu, o który skróceniu uległa umowa kredytu wskazana przez powoda. Wskazała, że prowizja i inne opłaty uiszczone przez kredytobiorcę miały charakter jednorazowy i tym samym nie podlegają zwrotowi w oparciu o art. 49 ustawy o kredycie konsumenckim. Prowizja nie była w jakikolwiek sposób związana z okresem, o który umowa kredytu uległa skróceniu, w ogóle nie należała od okresu, na który udzielony był kredyt, wysokość prowizji określona została na stałym poziomie, jako kwota niezależna

od czasu kredytowania i była znana w chwili zawierania umowy kredytu. Zależała ona od wysokości kredytu, a nie okresu na który został udzielony i faktycznego czasu jego wykorzystania. Strona pozwana z ostrożności procesowej wskazała, że nawet jeśli przyjąć, iż powództwo powinno podlegać uwzględnieniu, to na pewno nie w wysokości jakiej żąda powód. Strona pozwana podniosła również zarzut przedawnienia roszczeń powoda.

SĄD USTALIŁ NASTĘPUJĄCY STAN FAKTYCZNY

Dnia 31 lipca 2012 r. R. J. zawarł z Bankiem (...) S.A. (obecnie (...) Bank (...) S.A.) umowę o kredyt gotówkowy nr (...) w całkowitej kwocie 32 000,00 zł do dnia 15-07-2018 r. z przeznaczeniem na finansowanie bieżących potrzeb konsumpcyjnych. Kredyt i odsetki miały zostać spłacone w 72 miesięcznych równych ratach. Od powoda pobrana została w formie przelewu na rachunek banku prowizja w wysokości 1.600,00 zł z tytułu udzielenia kredytu.

Po dokonaniu spłaty całości zadłużenia Bank w ciągu 14 dni powinien dokonać ostatecznego rozliczenia kredytu i uwzględnić powstałe nadpłaty.

Dowód:

- umowa o kredyt gotówkowy (k. 13-16)

- odpis KRS (k. 46-73)

R. J. w dniu 14 lipca 2015 r. po upływie 35,93 miesięcy trwania umowy dokonał wcześniejszej całkowitej spłaty kredytu.

Dowód:

- zaświadczenia Banku (...) S.A. z dnia 14.07.2015 r. (k. 17)

Pismem z dnia 19 lutego 2020 r. powód wezwał (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. do zapłaty proporcjonalnych kosztów początkowych, tj. prowizji z tytułu skróconego okresu obowiązywania umowy kredytu w kwocie 801,48 zł wraz z odsetkami za opóźnienie, w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 19.02.2020 r. (k. 18)

(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. pismem z dnia 23.03.2020 r. odmówił zapłaty żądanej przez R. J. kwoty.

Dowód:

- pismo z dnia 23.03.2020 r. (k. 20-21)

SĄD ZWAŻYŁ CO NASTĘPUJE

Powyższych ustaleń dokonano przede wszystkim w oparciu o okoliczności niekwestionowane przez żadną ze stron, które dodatkowo znajdują potwierdzenie w zebranych dokumentach. Należy zwrócić uwagę, że autentyczność dokumentów nie budziła wątpliwości oraz nie była w żaden sposób kwestionowana przez strony.

Zgodnie z art. 69 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U.2015.128) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na określony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa zawarta przez strony odpowiadała definicji wyżej wskazanego przepisu. Powód miał spłacać kredyt do dnia 15 lipca 2018 r. w 72 miesięcznych ratach, jednakże dokonał spłaty wcześniej w dniu 14 lipca 2015 r. po upływie 35,93 miesięcy trwania umowy.

W umowie kredytu od powoda pobrana została prowizja w wysokości 1.600,00 zł z tytułu udzielenia kredytu. W niniejszej sprawie spornym było, czy w związku z wcześniejszą spłatą pożyczki strona pozwana zobowiązana była do zwrotu części prowizji. Na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim, konsument ma prawo w każdym czasie do spłaty całości lub części kredytu przed terminem określonym w umowie. Zgodnie zaś z art. 49 tej ustawy, w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Przepis art. 5 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim jednoznacznie stanowi, że całkowity koszt kredytu stanowi również prowizja. Gdyby ustawodawca chciał, by prowizja nie podlegała proporcjonalnemu zwrotowi w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu, niewątpliwie w art. 49 ust. 1 określiliby to w sposób jednoznaczny poprzez jej wyłączenie. Zwrócić należy uwagę, że ustawa o kredycie konsumenckim jest wynikiem implementacji do ustawodawstwa krajowego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG. W jej art. 16 postanowiono, iż konsument ma prawo w każdym czasie spłacić w całości lub w części swoje zobowiązania wynikające z umowy o kredyt. W takich przypadkach jest on uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy. Dyrektywa zawiera własną definicję całkowitego kosztu kredytu i brak jest w niej wymienionej prowizji, choć, zdaniem sądu, może ona wchodzić w skład kosztów przypadających na pozostały okres obowiązywania umowy. Dyrektywa określiła minimum kosztów do zwrotu, zaś ustawodawca polski wprowadził wprost do ustawy o kredycie konsumenckim prowizję w art. 5 pkt 6 i odnoszącym się do tego przepisu art. 49 ust. 1. Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 12.12.2019 r/ sygn. akt III CZP 45/19, zgodnie z którą „przewidziane w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 1083) uprawnienie konsumenta do obniżenia całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu”.

W ocenie sądu prowizja nie podlegała innym regułom niż koszty i opłaty wchodzące w skład całkowitego kosztu kredytu. Zwrócić należy uwagę, że banki pobierają prowizję bądź jednorazowo, bądź rozkładają ją na raty. Niezależnie od tego w art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim wskazano, że koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Wynika to, zdaniem sądu, z istoty całkowitego kosztu kredytu i składających się na niego należności.

Zakres w jakim prowizja powinna zostać zwrócona powinien uwzględniać relacje pomiędzy okresem na jaki opiewał kredyt, a czasem po jakim kredyt został spłacony. Inaczej mówiąc część prowizji powinna zostać zwrócona proporcjonalnie do okresu jaki pozostał kredytobiorcy do spłaty kredytu. Powód przedstawił trafne wyliczenie wskazując, że skoro spłacił kredyt po okresie 35,93 miesiąca trwania umowy (opiewającej na 72 miesiące) to termin został skrócony o 50,01 %. Zgodzić się należało z powodem, że w takim procencie powinien uzyskać zwrot części wpłaconej prowizji; 50,1% z 1.600,00 stanowi dochodzona kwota 801,48 zł.

Odsetki od powyższej kwoty zasądzono od dnia 23.03.2020 r. tj. od dnia, w którym strona pozwana odmówiła żądaniu powoda zwrotu części prowizji (k-20 akt). Brak było podstaw do przyjęcia innej daty wymagalności powyższego świadczenia. Sąd nie dysponował danymi, by pismo powoda w tej mierze zostało doręczone stronie pozwanej wcześniej, a w każdym razie w jakiej konkretnej dacie. Z natury zobowiązania można wnosić, że wymagalność spełnienia świadczenia przez stronę pozwanej zależała od wcześniejszego wezwania dłużnika do jego wykonania (art. 455 k.c.) W związku z powyższym powództwo powoda w zakresie żądania wcześniejszych odsetek podlegało oddaleniu.

Strona pozwana podniosła zarzut przedawnienia, z tym że w ogóle go nie uzasadniła. Należy stwierdzić, że w niniejszej sprawie termin przedawnienia wynosił 10 lat i stanowisko strony pozwanej było w tej mierze bezzasadne.

Powód przegrał sprawę tylko w nieznaczącej części, dlatego na podstawie przepisu art. 100 zd. 2 k.p.c. obciążono stronę pozwaną obowiązkiem zwrotu powodowi całości kosztów procesu w kwocie 387,00 zł. Na sumę tę składały się: 270,00 zł – wynagrodzenia adwokata, 17,00 zł – opłat skarbowych od pełnomocnictwa, 100,00 zł – opłata sądowej.